

POSTANOWIENIE

Dnia 13 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Redzik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Oktawian Nawrot

SSN Mirosław Sadowski

w sprawie z protestu A.C. przeciwko ważności wyborów do Sejmu RP i Senatu RP zarządzonych na dzień 15 października 2023 r.,
z udziałem Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora Generalnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych 13 grudnia 2023 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

A. C. (dalej również: „Skarżący”) złożył protest przeciwko ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych 15 października 2023 r., wnosząc o unieważnienie w całej Polsce wyników wyborów do Sejmu i Senatu RP z uwagi na dopuszczenie się przestępstwa przeciwko wyborom określonym w art. 513c ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 2408, dalej: k.wyb.) oraz art. 103b k.wyb. oraz „niezastosowaniu się do wyroków Sądu Najwyższego o sygnaturze I NSW 14/23 i I NSW 15/23 z dnia 7 września 2023 r., w związku z art. 2 i art. 4 ust. 1 Konstytucji RP [...]”.

Uzasadniając podniesione zarzuty Skarżący wskazał, że był mężem zaufania wyznaczonym przez pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego P., który kilkakrotnie podejmował próby udziału w posiedzeniach Państwowej Komisji Wyborczej (dalej: PKW).

I.2. Państwowa Komisja Wyborcza w stanowisku z 20 listopada 2023 r. wyraziła opinię, że protest powinien zostać pozostawiony bez dalszego biegu wobec niesformułowania w nim zarzutów, które nawiązywałyby do wskazanych w Kodeksie wyborczym podstaw jego wniesienia.

I.3. Prokurator Generalny w stanowisku z 27 listopada 2023 r. wyraził pogląd, że protest należy postawić bez dalszego biegu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

II.1. Zgodnie z art. 82 § 1 k.wyb. przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu: 1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub 2) naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

II.2. Według art. 241 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty. W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że niewskazanie wymaganych zarzutów i dowodów jest uchybieniem formalnym protestu wyborczego, które skutkuje pozostawieniem go bez dalszego biegu (tak m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z: 27 listopada 2019 r., I NSW 242/19; 26 listopada 2019 r., I NSW 283/19; 20 listopada 2019 r., I NSW 167/19; 19 listopada 2019 r., I NSW 191/19).

II.3. Podniesione przez Skarżącego zarzuty nie spełniają wymogów stawianych protestom wyborczym w art. 82 § 1 k.wyb. Nie dotyczą dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów; nie dotyczą też naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

II.4. Pomimo powyższego Sąd Najwyższy uznał za celowe odniesienie się do podniesionych przez Skarżącego zarzutów. Dotyczą one kwestii bycia obecnym, jako upoważniony przez pełnomocnika wyborczego mąż zaufania, podczas wszelkich czynności komisji wyborczej (art. 103a i 103b § 1 pkt 1 k.wyb.), a konkretnie Państwowej Komisji Wyborczej.

Skarżący wskazał dokumentację potwierdzającą fakty stawienia się w konkretnych dniach w siedzibie Krajowego Biura Wyborczego celem wzięcia udziału w czynnościach Państwowej Komisji Wyborczej. Jak jednak wskazała PKW, w dniach, w których chciał skorzystać ze swojego prawa Skarżący (jako mąż zaufania) nie odbywały się posiedzenia PKW, a Komisja nie wykonywała żadnych czynności w swojej siedzibie, w której nie przebywał też w tych dniach żaden członek PKW. Wobec powyższego, Skarżący – jako mąż zaufania – nie mógł w tych dniach wejść na teren siedziby PKW, gdyż nie trwały czynności Komisji, zaś mąż zaufania nie ma uprawnienia do brania udziału w pracach Krajowego Biura Wyborczego. Potwierdza to także wskazane przez Skarżącego orzecznictwo Sądu Najwyższego.

Fakt, że Krajowe Biuro Wyborcze i Szef Krajowego Biura Wyborczego zapewniają funkcjonowanie PKW, w tym dbają o wykonywanie uchwał PKW, nie powodują, że są one Komisją. Z mocy ustawy sekretarzem PKW jest Szef Krajowego Biura Wyborczego, jednakże – wbrew opinii Skarżącego – nie jest on członkiem PKW, gdyż bierze udział w posiedzeniach Komisji jedynie z głosem doradczym (art. 157 § 6 k.wyb.). Skład PKW wyraźnie określa art. 157 § 2 k.wyb., który stanowi, że „W skład Państwowej Komisji Wyborczej wchodzi: 1) jeden sędzia Trybunału Konstytucyjnego, wskazany przez Prezesa

Trybunału Konstytucyjnego; 2) jeden sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego, wskazany przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego; 3) 7 osób mających kwalifikacje do zajmowania stanowiska sędziego, wskazanych przez Sejm.

Nie ma więc upoważniony przez pełnomocnika wyborczego mąż zaufania prawa uczestniczenia w czynnościach Krajowego Biura Wyborczego ani Szefa Krajowego Biura Wyborczego, a jedynie w czynnościach Państwowej Komisji Wyborczej.

II.5. Z powyższych względów, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 241 § 3 k.wyb., pozostawił protest bez dalszego biegu.

[a!]

[SOP]